

ירושלים, 14 ביולי 2025

נאום נשיא האקדמיה פרופ' דוד הראל באירוע הוקרה לפרישתו של יוסי מקורי מות"ת

אחר צהריים טובים לכולם,
פרופ' יוסי מקורי, היקר מאד, עדיין יו"ר ות"ת, למשך עוד שבועיים,
פרופ' עמי מויאל היקר, היו"ר הנכנס,
חברות וחברים יקרים,

אנו מתכנסים היום, כאשר המדע הישראלי ניצב בפני אתגרים מורכבים ביותר, מבית ומחוץ.
מבית, הלחצים הכלכליים והפוליטיים, בריחת המוחות והקיצוצים הכואבים, הצעות חוק שבהן דרישות
דרקוניות מראשי האוניברסיטאות, ועוד ועוד; וכמובן, הצורך לשקם את המערכת מנזקי המלחמות של
השנתיים האחרונות. בין השאר, אלה כוללים את שירות המילואים הארוך והמתיש של אינספור נשות ואנשי
סגל, סטודנטיות וסטודנטים, כמו גם הנזקים ישירים למעבדות ולמחקר, כגון מפגיעות הטילים במכון ויצמן.

ומחוץ, חרמות על המדע והאקדמיה הישראלים, הפגנות בקמפוסים, הפנית גב של מוסדות מדעיים רבים
בעולם, ולאחרונה ההערכה מחדש, המפחידה, של השתתפותנו בתוכנית הורייזן EUROPE.

זאת התקופה, ואלה חלק מהמהמורות שעל מנהיגי המדע וההשכלה הגבוהה שלנו לצלוח.
לפני כמעט תשעה חודשים החליט שר החינוך לקטוע בעודו באיבו את שירותו של יוסי מקורי כיו"ר ות"ת.
בעגה הרשמית הוא החליט פשוט "לא לחדש לו את המינוי" לקדנציה שנייה. פורמלית הצעד הזה לא היווה
חריגה מסמכותו, אך הוא נעשה בניגוד גמור למה שהיה מקובל מימים ימימה.

מדוע "לשחרר" איש מצוין במחצית הזמן המקובל? לאלוהים פתרונים. אני מניח שלהרבה מאתנו כאן
מחשבות על כך, אלא שבאירוע חגיגי שכזה עדיף שנשמור אותן לעצמנו.

הנקודה היא שפשוט חבל. חבל מאד. פרופ' יוסי מקורי התמודד באופן מעורר הערצה בשלל הבעיות והקשיים
הללו, וזאת בהנהגתו נמצאת בעיצומם של מהלכים חשובים ביותר בהתוויית דרכם, אופיים ומימונם של
ההשכלה הגבוהה והמדע בארץ. וזאת תוך שהוא נאלץ להילחם, מעשה יום יום, בקיצוצים, בלחצים כבדים
ובהצרת צעדים.

למרות הקדנציה הקצרה יחסית, משאיר יוסי מקורי אחריו מורשת מפוארת של עשייה, ולעניות דעתי הוא יזכר
כאחד מראשי ות"ת המצוינים ביותר, לצידם של מאורות כחיים הררי, יעקב זיו ואמנון פזי.

כמה טוב היה אילו גם במנהיגו היה דבך ולו חלק משלל תכונותיו של יוסי: חכמה ובהירות מחשבה, ידע רחב
ומעמיק במחקר ובהשכלה גבוהה מכל צדדיהם, חשיבה ביקורתית בונה, כושר מנהיגות, יושר אינטלקטואלי,
וחתירה עיקשת לאמת.

יוסי יקר, היה לי הכבוד והעונג לעבוד מולך כשלוש שנים ומחצה, באופן הדוק, וללמוד ממך כה הרבה. בשם
האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים כולה, אני מאחל לך הצלחה בכל מעשיך בעתיד. משמחת במיוחד
התקווה שאולי לאחר סיום התפקיד תוכל להקדיש מזמנך, חוכמתך, ניסיוןך וכישוריך הרבים, ולהצטרף כאזכר

מן השורה לפעילויות שמטרתן לחזק ולשמר את הדמוקרטיה, השוויון וניקיון הכפיים בארץ, תוך שאתה משוחרר מאילוצי התפקיד ומהאג'נדות של הממונים עליך מבין מקבלי ההחלטות במדינה.

ולך, עמי, פרופ' עמי מויאל, נאחל הצלחה רבה ומלאה בתפקיד החדש, וכניסה קלה לנעליו הגדולות של יוסי. האקדמיה למדעים, ואני בתוכה, נעשה הכל כדי לעזור לך, ולעבוד אתך בדברים קטנים כגדולים. תוכל תמיד לראות בנו שותפים לדרך. אנחנו כאן!

גבירותי ורבותיי, אי אפשר לסיים בימים אלה בלי להתרחק לרגע מענייני המדע והעולם האקדמי. ראשית, יש לחזור ולומר שוב ושוב ושוב, שהימים באמת ובתמים קשים מנשוא: המכה הנוראית והבלתי נתפסת של ה-7 באוקטובר, החטופים, הנרצחים, הפצועים, המלחמה בדרום, המלחמה בצפון, ה"הותרו לפרסום" הנוראיים, הטילים והירוסטים, החיסולים, הנטרולים וההפצצות, עשרות האלפים הרבים של תושבי רצועת עזה שאיבדו את חייהם, מתוכם כפי הנראה כ-17,000 ילדים (!), העזתים הרעבים והמורעבים, הישראלים העקורים, המפונים והמופצצים בדרום, במרכז ובצפון, שבתיהם ועולמם חרב עליהם, וההפיכה המשטרית שממשיכה במלוא העוצמה. ושוב החטופים – שחמישים מהם עדיין נמקים בעזה, ואשר למרות הכל, עדיין אין רואים סוף לאימה שבכך.

לגבי החטופים, אל לנו רק להתפלל שישובו, או לקוות שהם יחזרו. החטופים אינם בטיול שנתי, חברות וחברים, והם לא יחזרו מעצמם. עלינו לפעול ולהיאבק, כל אחד ואחת כפי יכולתו או יכולתה, כדי לגרום למי שבידיהם ובהחלטותיהם הדבר, להביא לכך שהם ישובו. וזה אפשרי. תפילות ותקוות לבדן לא תעשינה את העבודה.

לסיום, תודה לך שוב, יוסי יקר, מכולנו! ולך, עמי, בהצלחה.

הבה נמשיך כולנו לתמוך, לעודד ולקדם מחקר מדעי חדשני בישראל, במדעי הטבע, הרוח והחברה, לתמוך בחינוך ובתרבות, וכל זה בידיעה שהידע והחדשנות שאנו מייצרים הם המפתח לעתיד טוב יותר – לא רק עבורנו, אלא עבור האנושות כולה.

תודה רבה